

VID

Studieplan for bachelor i sykepleie

180 studiepoeng

Programme Description for Bachelor of Nursing science

180 ECTS

Fakultet for helsefag

Faculty of Health Studies

VID Bergen/Oslo

Godkjent [Klikk her for å skrive inn en dato.](#) av [Velg et element.](#)

Approved [Klikk her for å skrive inn en dato.](#) by [Velg et element.](#)

Innhold

1. Presentasjon av studiet	1
2. Målgruppe og opptakskrav	2
3. Læringsutbytte	2
4. Arbeids- og undervisningsformer	4
5. Internasjonalisering	4
6. Praksisstudier	5
7. Vurderingsformer	5
8. Skikkethetsvurdering	6
9. Studiets oppbygning	7
Emnebeskrivelser	9
Grunnleggende sykepleie	10
Sykepleie og geriatri	12
Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi	14
Praksisstudier til eldre i kommunehelsetjenesten	16
Profilemne: Verdier og relasjoner i profesjonell praksis	18
Sykepleie, sykdom og behandling til akutt, kritisk og kronisk syke	20
Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke	23
Folkehelse i et globalt perspektiv	26
Valgemne	28
Sykepleie for et samfunn i endring	29
Nursing in a changing society	29
Sykepleie til pasienter i hjemmesykepleien	31
Vitenskapsteori og forskningsmetode	33
Sykepleie til pasienter med psykiske helseutfordringer	35
Mental health nursing	35

1. Presentasjon av studiet

Velkommen til bachelorutdanningen i sykepleie ved VID Vitenskapelige Høgskole!

VID har forankring i diakonale institusjoner med lange tradisjoner for å drive sykepleierutdanning. Diakoni betyr tjeneste, og den diakonale verdiforankringen handler om et engasjement for rettferdighet, barmhjertighet, solidaritet og omsorg for medmennesker, som springer ut av kristen tro.

Fire begreper, **engasjert – handlekraftig – verdibevisst – kunnskapssøkende**, er valgt for å tydeliggjøre og løfte frem den særegne profil og retning for bachelor i sykepleie ved VID. Begrepene sier noe om det VID ønsker skal kjennetegne studenter på vårt program og kandidater som uteksamineres med bachelor i sykepleie fra VID. Begrepene er relatert til høgskolens overordnede [strategiplan](#) og begrepene innhold er tydeliggjort som følger:

Handlekraftig

Vi ønsker at sykepleiere som utdannes ved VID skal være handlekraftige. Det innebærer at bachelorprogrammet fokuserer på å gi deg trening i og kompetanse til å håndtere akutte situasjoner, øvelse i praktiske ferdigheter, kunnskap om og erfaring med bruk av konkrete verktøy og metoder relatert til sykepleiepraksis, samt bevissthet og trygghet på din kompetanse og yrkesrolle.

Engasjert

VIDs motto er «engasjert for mennesket lokalt og globalt». Det betyr at høgskolen ønsker å utdanne sykepleiere som er nysgjerrige, deltar aktivt, viser solidaritet og har vilje og kunnskap til å engasjere seg i pasienter, pårørende, arbeidsmiljø og samfunn. Studieprogrammet ønsker tilsvarende å tilrettelegge for aktivitet og engasjement i studiehverdagen og for et stimulerende studentmiljø.

Verdibevisst

Utdanningen er opptatt av at sykepleiere fra VID skal utvikle en verdikompetanse som innebærer en bevissthet om eget livssyn og verdier, samt respekt for andres kultur, verdier og livssyn. Gjennom studiet skal du også utvikle en identitet som sykepleier, som innebærer både forståelse og eierskap til sykepleieprofesjonens grunnleggende verdier. Verdibevissthet handler om refleksjon og kritisk tenkning og utvikling av skjønn til å gjøre gode vurderinger. Å kunne delta i samtaler med kolleger og andre faggrupper om etikk og verdier er en viktig sykepleierkompetanse og en sentral del av det å være en verdibevisst profesjonsutøver.

Kunnskapssøkende

Utdanningen ønsker at du som student og fremtidig sykepleier skal være godt rustet til å orientere deg i kunnskapssamfunnet, forstå forskning, finne relevant kunnskap og kritisk

Nøkkelinformasjon om studiet

ISCED: 0913: Nursing and midwifery (12.6 - 723)

Studieprogramkode:

Antall studiepoeng: 180

Kvalifikasjonsnivå: 1. syklus (bachelorgrad)

Grad etter avsluttet studium: Bachelor i sykepleie

Undervisningsspråk: norsk og engelsk

Organisering av studiet: Heltid

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 50 uker/2300 timer

Fastsatt studietid: 3 år

Studieåret starter: Høst

Undervisningssted: Bergen og Oslo

vurdere ulike kunnskapskilder. Programmet vil legge til rette for at du som student skal stille spørsmål og aktivt søke svar og derigjennom utvikle din egen rolle som innovatør og «oppdager» av ny kunnskap. Å være kunnskapssøkende innebærer å knytte kunnskap til klinisk arbeid og søke ulike typer kunnskap, inkludert forskningskunnskap, erfaringskunnskap og brukerkunnskap.

2. Målgruppe og opptakskrav

Studiet retter seg mot alle som ønsker å utdanne seg til sykepleier.

Opptak til studiet skjer på grunnlag av generell studiekompetanse. Søkere som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse kan etter fastsatte kriterier søke opptak på grunnlag av realkompetanse.

Det kreves gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i norsk (393 årstimer) samt gjennomsnittskarakter 3 eller bedre i matematikk (224 årstimer). Karakterkravet i matematikk er dekket dersom ett av følgende programfag er bestått: S1, S2, R1 eller R2. Det stilles krav om politiattest.

3. Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene er lagt på 1. syklus i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning.

Sykepleierutdanningen ved VID er i samsvar med [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk](#) for høyere utdanning, [Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanningene](#) og [Forskrift om nasjonale retningslinjer for sykepleierutdanning](#). Retningslinjene fastsetter studienes kompetansekrav under følgende kompetanseområder:

- Helse, sykdom og sykepleie
- Sykepleierprofesjonen, etikk, kommunikasjon og samhandling
- Vitenskapsteori og forskningsmetode
- Faglig ledelse, kvalitet og pasientsikkerhet
- Tjenesteutvikling og innovasjon
- Teknologi og digital kompetanse

Det treårige bachelorprogrammet i sykepleie ved VID gir et samlet læringsutbytte i tråd med kravene som er utlagt i kapittel 2- 7 i de nasjonale retningslinjene.

Etter fullført studium skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper

Kandidaten

- har bred kunnskap om sentrale begreper, teorier, modeller og problemsstillinger innen sykepleiefaget samt relevant kunnskap om medisinske, naturvitenskapelige og samfunnsvitenskapelige emner relatert til sykepleierens funksjons- og ansvarsområder

- har kunnskap om ulike vitenskapelige tradisjoner og kan orientere seg i forsknings- og utviklingsarbeid relevant for sykepleiepraksis
- har kunnskap om sykepleieprofesjonens historie, verdier, faglig grunnlag, tradisjoner og egenart
- har kunnskap om ledelse og organisering av helsetjenestene, samt prioriteringer og politiske rammers betydning for helse- og velferdstjenester og sykepleietjenesten spesielt
- har kunnskap og bevissthet om livssyn, verdier og kulturers betydning for mennesker og for utøvelsen av sykepleie
- har kunnskap om globale helseutfordringer og sykepleieutøvelse i et internasjonalt perspektiv

Ferdigheter

Kandidaten

- ivaretar pasientens grunnleggende behov ved å observere/kartlegge, vurdere, planlegge iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie til enkeltpersoner og grupper i samarbeid med pasienter og pårørende
- identifiserer risikofaktorer og planlegger og iverksetter forbyggende tiltak basert på kunnskaper om pasientsikkerhet
- utøver sykepleie basert på relevant kunnskap fra forsknings- og utviklingsarbeid kombinert med erfaring og faglig skjønn
- møter pasienter og pårørende med respekt, omsorg, innlevelse og moralsk ansvarlighet og ivaretar pasienters rett til medbestemmelse og medvirkning
- samhandler tværfaglig, tværprofesjonelt og tverrsektorielt for å sikre et koordinert, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud og pasientforløp
- behersker relevante faglige verktøy, teknikker, prosedyrer og kommunikasjonsformer
- viser respekt for andre menneskers verdier og livssyn og samtaler med pasienter om verdier, livssyn og eksistensielle spørsmål
- informerer, underviser og veileder pasienter og pårørende og fremmer læringsprosesser som bidrar til pasientsikkerhet, kvalitet og innovasjon i helsetjenesten
- utøver sykepleie på en måte som ivaretar den enkeltes pasients sammensatte behov og helseutfordringer
- anvender en etisk refleksjonsmodell for å analysere etiske problemstillinger

Generell kompetanse

Kandidaten

- utøver faglig forsvarlig sykepleie basert på etisk bevissthet og kritisk refleksjon og bidrar til at faglige og etiske normer og dilemmaer reflekteres og synliggjøres i den helsepolitiske debatten
- anvender og formidler fagstoff på en reflektert og kritisk måte, både skriftlig og muntlig og argumenterer faglig overfor egne kolleger og samarbeidspartnere
- viser evne og vilje til livslang læring og bidrar til innovasjon og kontinuerlig forbedring i sykepleietjenesten

- anvender teknologi og digitale verktøy, gir teknologistøttet veiledning til den enkelte og har innsikt i hvordan teknologi påvirker tjenesteutøvelsen
- kommuniserer situasjonsbestemt tilpasset den enkeltes behov, forutsetninger og ressurser

4. Arbeids- og undervisningsformer

Læring forstås som en aktiv prosess der vi forventer at du selv er *engasjert* og bidrar i læringsaktiviteter og oppsøker kunnskap og også noen ganger velger ut læringsfokus og materiale på grunnlag av dine interesser og tidligere erfaringer og kunnskap.

Fokuset på *kunnskapssøking* innebærer at studieprogrammet vil legge til rette for at du utvikler kunnskap i å bruke relevante kunnskapsbaser og verktøy til å orientere deg i fagfeltet og finne frem til relevant og oppdatert kunnskap. I tillegg til sentral basiskunnskap og forståelse av grunnleggende begreper vil studiet gi deg mulighet til å utvikle dybdeinnsikt på noen felt. Et viktig anliggende er videreutvikle måter å lære på som du kan ta med deg ut i yrkeslivet.

Å utvikle verdibevissthet og profesjonsidentitet er prosesser som krever at du reflekterer over din egen væremåte og dine handlinger, der du møter, utfordres av og diskuterer med andre mennesker og der du får tilbakemeldinger. Studiet vektlegger refleksjon, både individuelt og i grupper knyttet til ulike temaer både på høgskolen og i praksis.

Læringsaktivitetene på høgskolen vil foregå i hele klasser eller grupper, som forelesninger og seminarer. En del emner tilbys som såkalt omvendt undervisning der e-læring og digitale ressurser er sentrale virkemidler. Sentrale læringsaktiviteter er knyttet til ferdighetscenteret der det er mulig å trene på ferdigheter som injeksjoner, infusjoner, leiring, kateterisering med mer, samt på mer komplekse situasjoner gjennom simulering. Simulering kan knyttes til ulike praksisfelt fra sykehjem til psykiatri og omhandler blant annet tema som akutt klinisk forverring, klinisk vurdering, HLR og kommunikasjon.

VID vitenskapelige høgskole bruker CANVAS som læringsplattform.

5. Internasjonalisering

Som student ved VID har du mulighet til å ta deler av studiet i utlandet. Særlig 4. og 5. semester er tilrettelagt for utveksling. Sykepleierutdanningen ved VID legger opp til at studentene får mulighet til å delta i internasjonale utvekslingsprogram i Norden og Europa (gjennom NORPLUS og ERASMUS-avtaler). Høgskolen har også bilaterale avtaler med utdanningsinstitusjoner i USA, Australia, på Cuba og i Israel/Palestina. I tråd med tenkning og profil, har vi særlig satset på samarbeid i Sør og har formelle avtaler og tett samarbeid med samarbeidspartnere i Afrika og Asia.

Avdeling for sykepleierutdanning tilrettelegger for at utenlandske sykepleierstudenter fra institusjoner vi har avtale med kan velge å ta enkeltemner ved VID. Enkelte emner vil derfor ha undervisning og pensum på engelsk.

Tema knyttet til internasjonalisering er vektlagt gjennomgående i studiet. Det er særlig fokusert i emnet Folkehelse i et globalt perspektiv, der globale folkehelseutfordringer og yrkesutøvelse i et flerkulturelt miljø er tematisert.

6. Praksisstudier

Praksisstudier utgjør 50 % av sykepleierutdanningen, til sammen 90 studiepoeng eller 2300 timer. Dette er i tråd med Yrkesdirektivets føringer (Direktiv 2005/36/EF og Endringsdirektiv 2013/55/EU). Praksis innebærer læring gjennom deltakelse i kliniske pasientsituasjoner i ulike helsetjenester. I tillegg legger studiet til rette for læringsaktiviteter som litteraturstudier, casestudier, ferdighetstrening, simulering og refleksjon som en del av praksisstudiene. Utvikling av *handlekraft* er et viktig mål for utdanningen ved VID og studiet vil gi deg trening i bruk av konkrete verktøy og metoder under veiledning både i ferdighetssenter og i klinikken. Gjennom læring av kunnskaper, øvelse på ferdigheter og erfaringer fra ulike praksisområder forventer høgskolen at du utvikler din selvstendighet som sykepleier gjennom studiet. VID har vært en sentral aktør i utvikling av lærings- og vurderingsverktøyet RESPONS som fokuserer nettopp på selvstendighet og vil være et nyttig hjelpemiddel for deg som student og for dine lærere og veiledere.

Det knyttes studiekraft, praksisseminar og veiledning til praksisperiodene. I tillegg til direkte klinisk arbeid er dette obligatoriske aktiviteter som inngår i vurderingsgrunnet for bestått praksisperiode.

7. Vurderingsformer

Læringsutbyttebeskrivelsene er et nyttig redskap for deg som student fordi de uttrykker hva som forventes av deg og dermed er utgangspunkt for utarbeiding av vurderinger og eksamener ved studiet. Idealet er at det er et konsistent samspill mellom læringsutbytte, innhold i utdanningen, læringsaktiviteter og vurderingsordninger.

Gjennom hele studieløpet vil du som student få tilbakemeldinger og vurderinger i forhold til gjennomføring av de ulike delene av studiet. Studiekraft og eksamener i vurderingsordningen kan være individuelle eller gruppebaserte. For hvert emne er det angitt vurderingsordninger og hvilke oppgaver som må utføres og krav som må innfris for at emnet blir godkjent.

Formativ vurdering er ulike former for tilbakemeldinger på eget arbeid og har et lærings- og utviklingsrettet siktemål. Tilbakemeldingen kan være muntlig eller skriftlig, individuell eller i grupper. En del av den formative vurderingsordningen vi bruker vil være knyttet til selvevalueringer og til metoden medstudentvurdering (peer assessment).

Summativ vurderinger er mer tilbakeskuende, oppsummerende og bedømmende og har til hensikt å godkjenne og plassere studentene i forhold til utdanningens intenderte læringsmål og gi klarsignal for studieprogresjon. Summative vurderingsordninger gir respons i form av karakterer og bestått/ikke bestått. Siktemålet for det samlede bachelorprogrammet er å sikre en balanse mellom summative og formative vurderingsformer gjennom studieløpet.

Obligatorisk studiedeltakelse kan være et krav i emner som vanskelig kan tilegnes gjennom selvstudier eller der studieprogrammet krever en forpliktelse overfor medstudenter. Dette gjelder først og fremst kliniske studier og trening i praktiske ferdigheter, samt forberedelse/ refleksjon over praksis. Obligatorisk studiedeltakelse kan også gjelde læringsaktiviteter som er knyttet til læringsutbytter av mer ekspressiv art, der studentenes deltakelse og engasjement er en vesentlig forutsetning for læring og utvikling.

Fravær fra praksis og fra andre obligatoriske emner skal ikke overstige 10 %. Ved fravær fra obligatoriske studier utover 10 %, må studenten dokumentere arbeid med det aktuelle emnet etter gitte kriterier for å kunne gå opp til eksamen. Ved fravær utover 10 % i praktiske studier må dette tas igjen for å få godkjent praksisstudiet.

Vurderingsuttrykk - Eksamener i teoretiske studier blir vurdert med bokstavkarakter fra A-F eller med vurderingsuttrykket bestått / ikke bestått. For bokstavkarakterene A-F er det gitte vurderingskriterier. Ved vurderingsuttrykket bestått/ikke bestått må studentens besvarelse/arbeid være vurdert til minst 60 % av forventet besvarelse. Vurderingsuttrykk i praktiske studier er bestått / ikke bestått.

8. Skikkethetsvurdering

VID vitenskapelige høyskole har et lovpålagt ansvar for å vurdere om studentene er skikket til å bli sykepleier. Vurderingen er underlagt forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere [utdanning](#) med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-10, sjette ledd. Skikkethetsvurderingen skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. Løpende skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens forutsetninger for å kunne fungere i yrket. Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering.

Vurderingen omfatter både faglige og personlige forutsetninger for å utøve yrket, og kriteriene i forskriften må suppleres med skjønn. De studentene som får merknad vedrørende tvil om skikkethet, blir fulgt spesielt opp.

9. Studiets oppbygning

Skisse 1

1. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
	Grunnleggende sykepleie	15	Høst	O
	Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi	15	Høst	O
	Sykepleie og geriatri	13	Vår	O
	Praksisstudier til eldre i kommunehelsetjenesten	12	Vår	O
	Profilemne: Verdier og relasjoner i profesjonell praksis	5	Vår	O
2. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
	Sykepleie, sykdom og behandling til akutt, kritisk og kronisk syke	18	Høst	O
	Sykepleie til akutt, kritisk, kronisk syke (medisin)	12	Høst	O
	Folkehelse i et globalt perspektiv	13	Vår	O
	Sykepleie til akutt, kritisk, kronisk syke (kirurgi)	12	Vår	O
	Valgemne (ikke ferdig utarbeidet)	5	Vår	V
3. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
	Sykepleie for et samfunn i endring	18	Høst	O
	Sykepleie til pasienter i hjemmesykepleien	12	Høst/vår	O
	Vitenskapsteori og forskningsmetode	15	Vår	O
	Sykepleie til pasienter med psykiske helseutfordringer	12	Høst/vår	O
	Forberedelse til yrkeslivet (ikke ferdig utarbeidet)	3	Vår	O

*O=obligatorisk emne, V=valgemne

Skisse 2

1. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
	Grunnleggende sykepleie	15	Høst	O
	Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi	15	Høst	O
	Sykepleie og geriatri	13	Vår	O
	Praksisstudier til eldre i kommunehelsetjenesten	12	Vår	O
	Profilemne: Verdier og relasjoner i profesjonell praksis	5	Vår	O
2. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
	Sykepleie, sykdom og behandling til akutt, kritisk og kronisk syke	18	Høst/Vår	O
	Sykepleie til akutt, kritisk, kronisk syke	25	Høst/Vår	O
	Folkehelse i et globalt perspektiv	12	Høst/Vår	O
	Valgemne (ikke ferdig utarbeidet)	5	Høst/Vår	O
3. studieår				
Emnekode	Emnenavn	Studiepoeng	Semester	O/V*
	Sykepleie for et samfunn i endring	18	Høst	O
	Sykepleie til pasienter i hjemmesykepleien	12	Høst/vår	O
	Vitenskapsteori og forskningsmetode	15	Vår	O
	Sykepleie til pasienter med psykiske helseutfordringer	12	Høst/vår	O
	Forberedelse til yrkeslivet	3	Vår	O

*O=obligatorisk emne, V=valgemne

Emnebeskrivelser

UTKAST 2

Grunnleggende sykepleie

Basic Nursing science

Innhold

Emnet skal gi studenten en innføring i sykepleiens vitenskapelige grunnlag, særegne fagområde og funksjon. Sykepleie til personer med svikt i ivaretagelse av grunnleggende behov vektlegges.

Hovedtemaer:

- Sykepleieprosessen
- Grunnleggende sykepleieferdigheter
- Sykepleiens historie
- Diakoni
- Kommunikasjon
- Gruppeprosesser
- Etikk
- Vitenskap og forskning
- Sykepleiefagets grunnlagstenkning

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om menneskets grunnleggende behov; fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle/åndelige behov gjennom hele livsløpet
- har kunnskap om personsentrert sykepleie
- har kunnskap om forebyggende og helsefremmende sykepleie
- har grunnleggende kunnskap om generell kommunikasjonsteori
- har kjennskap til ulike kunnskapsformer, vitenskapsteoretiske retningslinjer og ulike forskningsmetoder
- har kunnskap om sykepleiens historiske utvikling og diakonale tradisjon, og dens betydning for profesjon- og tjenesteutøvelse
- har kunnskap om sentrale fenomener og begreper i sykepleie
- har kunnskap om ulike retninger i etisk teori og deres relevans for sykepleieutøvelse
- har grunnleggende kunnskap om gruppeprosesser

Ferdigheter:

Studenten

- utfører grunnleggende sykepleieferdigheter

Emnekode:

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 1. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang: x timer/uker

Undervisningsomfang:

x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

x timer

Omfang studentstyrt arbeid:

x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

x timer

Progresjonskrav:

- utarbeider, vurderer og presenterer en faglig problemstilling
- søker og anvender relevant litteratur og forskning

Generell kompetanse:

Studenten

- formidler sentralt fagstoff, skriftlig og muntlig
- reflekter over egne holdninger og fordommer i møte med andre mennesker

Arbeids- og undervisningsformer

- Forelesninger
- IKT-støttet undervisning
- Arbeid i studiegrupper

Obligatoriske aktiviteter

- Ferdighetsundervisning og trening
- Arbeidskrav

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praktisk test i grunnleggende ferdigheter		Bestått/ikke bestått
Individuell skriftlig skoleeksamen	5 timer	A-F
eller Individuell hjemmeeksamen pedagogisk sykepleieplan	3 dager	

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Sykepleie og geriatri

Nursing science and geriatrics

Innhold

Utøvelse av sykepleie forutsetter anvendelse av kunnskap fra ulike fagområder. I dette emnet skal studenten integrere kunnskap fra flere fagområder.

Hovedtemaer:

- Sykepleie til eldre
- Aldersrelaterte sykdommer (geriatri)
- Generell farmakologi
- Farmakologi relatert til sykdommer som ofte rammer eldre
- Legemiddelhåndtering, inklusiv legemiddelregning
- Kommunikasjon
- Lover og forskrifter
- Helsepolitikk
- Sosiologi

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om sykepleie til eldre
- har kunnskap om aldringsprosessen
- har bred kunnskap om sykdommer og tilstander, sykdomsforløp og behandling hos eldre
- har bred kunnskap om generell farmakologi
- har kunnskap om legemiddelhåndtering, inkludert legemiddelregning
- har kunnskap om hvordan helsetjenesten er inndelt i første- og andrelinjetjeneste lokalt, regionalt og nasjonalt
- har kjennskap til lover og forskrifter som er relevante for praksisstudier i sykehjem
- har kjennskap til system for kvalitet og pasientsikkerhet

Ferdigheter:

Studenten

- anvender kunnskap om sykdomslære og farmakologi i utøvelse av sykepleie
- utfører korrekt legemiddelregning
- utfører sykepleieprosedyrer

Emnekode:

Antall studiepoeng: 13

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 1. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang:

Undervisningsomfang:

60 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

? timer

Omfang studentstyrt arbeid:

? timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

? timer

Progresjonskrav:

Generell kompetanse:

Studenten

- har kunnskap om og viser forståelse for pasientens opplevelse av sykdom og funksjonssvikt
- har kunnskap om sykepleiers funksjon og rolle i tverrprofesjonelt team
- reflekterer over perspektiver på makt i utøvelse av sykepleie

Arbeids- og undervisningsformer

- Ressursforelesninger
- Seminar og gruppearbeid
- Selvstudier som for- og etterarbeid

Obligatoriske aktiviteter

- Selvtester
- Simulering
- Ferdighetsundervisning og trening
- Arbeidskrav (ikke avklart)

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Sykepleie, sykdom og behandling til eldre. Individuell skriftlig eksamen	5 timer	A-F
Legemiddelregning – individuell skriftlig prøve	3 timer	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi

Anatomy, physiology, biochemistry and microbiology

Innhold

Kunnskap om menneskets anatomi, fysiologi, biokjemi og mikrobiologi. Anatomi er kunnskap om menneskekroppens oppbygging, mens kunnskap i fysiologi gir forståelse av dens funksjoner.

Hovedtemaer:

- Menneskets anatomiske oppbygning
- Menneskets biokjemiske og fysiologiske prosesser
- Menneskets organsystemer, deres funksjon og samspill
- Menneskets celler, et selvstendig liv i samspill men andre celler og kravet om et stabilt miljø (homeostase)

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Anatomi, fysiologi og biokjemi

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om anatomiske strukturer og organer i menneskekroppen, både makroanatomisk og mikroanatomisk, og om ulike organer og organsystemers oppgaver i kroppen
- har bred kunnskap og forståelse for normal fysiologi i de ulike organene og organsystemene, og for reguleringsmekanismer og homeostase i den friske kroppen
- har kunnskap om sentrale biokjemiske prosesser
- har kunnskap om sammenhenger av fysiske og psykiske påvirkninger i kroppen
- har bred kunnskap om smittestoffer og smitterisiko
- har kunnskap om smittekjeden
- har kunnskap om basale smittevernsrutiner

Ferdigheter:

Studenten

- formidler bred kunnskap om menneskekroppens anatomi og organsystemer, samt fysiologiske prosesser og biokjemiske prosesser

Emnekode:

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 1. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Velg et element.

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang:

Undervisningsomfang:
x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
x timer

Omfang studentstyrt arbeid:
x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
x timer

Progresjonskrav:

Generell kompetanse:

Studenten

- erkjenner at bred kunnskap i emnet har betydning for utøvelse av faglig forsvarlig sykepleie

Arbeids- og undervisningsformer

- Ressursforelesninger
- Seminar
- Gruppearbeid
- Selvstudier som for- og etterarbeid

Obligatoriske aktiviteter

- Selvtester

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Nasjonal individuell skriftlig eksamen i anatomi, fysiologi og biokjemi (NOKUT)	4 timer	A-F
Mikrobiologi, flervalgstest	1 time (?)	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Praksisstudier til eldre i kommunehelsetjenesten

Clinical studies in the community for the elderly

Innhold

Emnets faglige innhold er grunnleggende sykepleie med særlig fokus på den eldre pasient og sykepleie i eldreomsorg gjennom 8 uker praksisstudier i sykehjem. Studenten skal integrere tidligere kunnskaper til reelle pasientsituasjoner, og tilegne seg kunnskaper og ferdigheter i arbeid med pasienter i sykehjem. I dag har de aller fleste pasientene på sykehjem sammensatte lidelser og en stor andel av pasientene har en demenslidelse. Pasienter og pårørende har behov for faglig høy sykepleiekompetanse, der helhetssyn på mennesket vektlegges og det å bidra til hverdager med mening for pasientene er en av utfordringene. Studenten skal også opparbeide seg grunnlagskompetanse for videre studier i spesialisthelsetjenesten.

Hovedtema

- Sykepleiefaglig perspektiv
- Yrkesetisk holdning og handling
- Juridiske rammer for sykepleietjenesten
- Sykepleieprosessen i klinisk praksis
- Sykepleieprosedyrer
- Aldring og helseproblemer
- Kommunikasjon med den eldre

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om hvordan aldring og sykdom kan påvirke helse og behov for grunnleggende sykepleie hos den enkelte pasient
- har kunnskap til å vurdere behov for sykepleie, med vekt på pasientens ressurser, og kan planlegge tiltak relatert til menneskets grunnleggende behov
- har kunnskap om juridiske og etiske rammer for utøvelse av sykepleie
- har kjennskap til administrasjon av legemidler
- har kjennskap til gjeldende retningslinjer for å melde avvik

Ferdigheter:

Studenten

Emnekode:

Antall studiepoeng: 12

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 1. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 240 timer/8 uker

Progresjonskrav: Bestått «Praktisk test i grunnleggende ferdigheter»

- utøver under assistanse/i samarbeid med praksisveileder personsentrert sykepleie til beboere på sykehjem
- begrunner behov for sykepleie, med vekt på beboerens ressurser, og planlegger tiltak relatert til menneskets grunnleggende behov
- observerer risikofaktorer og anvender kunnskap om forebygging og helsefremming relatert til en beboers grunnleggende behov
- samhandler med beboere i samsvar med lovverk og forskrifter
- vurderer ulike pasientsituasjoner, planlegger, prioriterer, gjennomfører og evaluerer sykepleie til pasienter
- behersker under veiledning relevant medisinsk teknisk utstyr på sykehjem
- behersker basale smittevernsrutiner
- identifisere etiske utfordringer i møte med pasienter på sykehjem, reflekterer og diskuterer disse med medarbeidere, medstudenter, veileder og lærer
- anvender sykepleiefaglig kunnskap for å bidra til tverrfaglig samarbeid
- dokumenterer sykepleie i pasientjournal etter faglig, juridisk og etiske rammeverk
- anvender grunnleggende kommunikasjonsferdigheter

Generell kompetanse:

Studenten

- viser forståelse for beboerens situasjon og aksepterer beboerens erfaringer og opplevelser og livshistorie som betydningsfulle
- møter den eldre beboer med respekt
- arbeider planlagt og systematisk
- viser evne til selvinsikt og arbeider med personlig og faglig utvikling
- viser helhetlig tilnærming i møte med beboer

Arbeids- og undervisningsformer

- Anvendelse av Emneplan
- Skriftlige oppgaver
- Refleksjonsgruppe
- Bruk av kunnskapsbasert prosedyreverktøy VAR
- Lærings- og vurderingsverktøyet RESPONS

Obligatoriske aktiviteter

- Praksisstudier
- Deltagelse i refleksjonsgrupper

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisstudier	8 uker	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Profilemne: Verdier og relasjoner i profesjonell praksis Values and realtionships in professional practice

Innhold

Emnet gir en innføring i hvordan livssyn og verdier spiller en rolle for den enkeltes utøvelse av profesjonell praksis. I dette emnet vil studentene kunne tilegne seg et begrepsapparat og redskaper til å arbeide med egen fagpersonlige utvikling. Målet er å bidra til øke bevissthet om verdier og til å utvikle seg som reflekterte og modige profesjonsutøvere. I dette emnet er fokuset særlig studentenes livssynskompetanse, verdibevissthet og på diakoni som et perspektiv på profesjonell praksis.

Hovedtemaer:

- Verdier og den verdibevisste profesjonsutøver
- Tro, livssyn og livssynskompetanse i møte med mennesker
- Diakonalt perspektiv på og diakoniens rolle i profesjonell praksis, herunder en presentasjon av VIDs tradisjoner og begrunnelser for profesjonell praksis
- Verdier, livssyn og profesjonell praksis forstått i et flerkulturelt perspektiv

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kjennskap til VIDs historier, tradisjoner og begrunnelser som diakonale og kirkelige organisasjoner
- har kjennskap til utviklingen av profesjonell praksis i en diakonal og kirkelig forankring i de organisasjonene som nå utgjør VID
- har kunnskap om diakoni som utgangspunkt for profesjonell praksis
- har kunnskap om livssyns betydning for eksistensiell meningsdannelse og kan identifisere dette i profesjonelle relasjoner

Ferdigheter:

Studenten

Emnekode:

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 1. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Velg et element.

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang:

Undervisningsomfang:
15 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
x timer

Omfang studentstyrt arbeid:
12 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
140 timer

Progresjonskrav:

- har en reflektert trygghet i møte med medmenneskers livssyn og verdier i profesjonsutøvelsen
- reflekterer over diakoni som veiviser for profesjonell praksis

Generell kompetanse:

Studenten

- reflekterer over egne verdier og livssyn og hvilken betydning disse har for egen profesjonsutøvelse

Arbeids- og undervisningsformer

- Nettbaserte leksjoner
- Seminarer/forelesninger
- Studentaktive metoder som fremmer selvrefleksjon og tverrfaglighet i samhandling med medstudenter

Obligatoriske aktiviteter

- Individuell oppgave eller gruppeoppgave

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell oppgave eller gruppeoppgave		Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Individuell oppgave – for eksempel en type «refleksjonsnotat» som skal knyttes til pensum/faglige begreper. Med tydelige kriterier for vurdering.

Annet

Pensum

Sykepleie, sykdom og behandling til akutt, kritisk og kronisk syke

Nursing care and diseases for acute, critical and chronic illness

Innhold

I dette emnet skal studenten integrere kunnskap fra flere fagområder. Hovedfokuset er den akutt, kritisk og kronisk syke pasienten. Studenten skal anvende kunnskaper om sykdommer, farmakologi og medikamenthåndtering i utøvelsen av sykepleie. Emnet omhandler helsepolitikk og aktuelt lovverk.

Hovedtemaer:

- Sykepleie til akutt kritisk og kronisk syke
- Kommunikasjon til akutt kritisk og kronisk syke pasienter i spesialisthelsetjenesten
- Flerkulturell kommunikasjon i møte med pasienter i sorg og krise
- Teknologi/ Velferdsteknologi, digital kompetanse, informasjonssikkerhet, personvern
- Egen og andre yrkesgruppers rolle og funksjon for å kunne samhandle og arbeide tverrfaglig/tverrprofesjonelt.
- Pasientforløp og behandlingsforløp.
- Funksjonskartleggingsverktøy
- Sentrale begreper knyttet til ledelse, kvalitet og pasientsikkerhet
- Innføring i velferdsstaten Norge og hvordan helsetjenestene er organisert og hva som setter rammebetingelsene.
- Sentralt lovverk og sentrale føringer, og forvaltning
- Kvalitetsbegrepet – hva forstår vi med begrepet? Grunnleggende om kvalitet. Kvalitetsindikatorer. Ulike kvalitetsdimensjoner
- Dokumentasjonsverktøy
- Ethiske problemstillinger knyttet til akutt- og kronisk syke
- Undersøkellesmetoder og behandlingsalternativer av sentrale sykdommer
- Farmakologi knyttet til akutt kritisk syke/de aktuelle sykdommene

Emnekode:

Antall studiepoeng: 18

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 2. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Høst/Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang:

Undervisningsomfang:

x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

x timer

Omfang studentstyrt arbeid:

x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

x timer

Progresjonskrav:

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om sykepleie til akutte og kroniske syke pasienter

- har bred kunnskap om forebyggende sykepleie
- har kunnskap om lindrende sykepleie, inkludert palliasjon
- har kunnskap om smitteregimer
- har kunnskap om de vanligste sykdommer, utredning- og behandlingsmetoder i spesialisthelsetjenesten
- har kunnskap om hvordan ulike sykdomsprosesser påvirker pasientens behov for sykepleie
- har kunnskap om barn og unges normale utvikling og særegne behov
- har bred kunnskap om behandlende, rehabiliterende og palliativ sykepleie til barn
- kjenner til systematiske endrings-, mestrings- og læringstilbud som del av et pasientforløp
- har kunnskap om lover og regelverk som regulerer norsk helsetjeneste og pasientbehandling
- har kunnskap om kvalitetsindikatorer og arbeid med pasientsikkerhet i spesialisthelsetjenestene
- har grunnleggende kunnskap om sykepleierens undervisende og veiledende funksjon
- har kunnskap om flerkulturell kommunikasjon, uavhengig av etnisitet, religion og livssyn og hvilken betydning kulturbakgrunn har for sykdomsforståelse
- har grunnleggende kunnskaper om mennesker i sorg og krise
- studenten har kunnskap om sykepleierens ansvar og funksjon ved bruk av teknologi og digitale løsninger
- har kunnskap om hvordan forskning og fagutvikling anvendes for å sikre kvalitet i sykepleie og helsetjenestene.
- har kunnskap om samenes status som urfolk og samenes rettigheter, særlig innenfor helse- og sosialfeltet

Ferdigheter:

Studenten

- observerer systematisk, vurderer og dokumenterer pasientens ressurser, problemer og behov
- vurderer og anvender faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings – og utviklingsarbeid i sykepleieutøvelsen
- anvender ulike kommunikasjonsteknikker i møte med pasienter og pårørende
- anvender teknologi- og digitale løsninger i utøvelsen av sykepleie
- reflekterer og håndterer etiske problemstillinger, samt justerer egen praksis i sin tjenesteutøvelse
- kjenner til individrettede tiltak for å styrke pasientens evne til å forstå, vurdere og anvende helseinformasjon (helsekompetanse)
- reflekterer over etiske og diakonale utfordringer i møte med mennesker i sårbare situasjoner lokalt og globalt
- iverksetter livreddende tiltak til akutt og kritiske syke pasienter i akutte situasjoner

Generell kompetanse:

Studenten

- har innsikt i relevante problemstillinger knyttet til akutt, kritisk og kronisk syke pasienter
- samtaler med barn om tema som omsorgssvikt, vold og overgrep (teoretisk)

- viser evne til kritisk tenking og argumentere faglig
- har innsikt i relevante lover og forskrifter
- kjenner til sentrale aktører i innovasjonsarbeid
- planlegger og gjennomfører helseopplysende, forebyggende og helsefremmende tiltak
- har innsikt i forebyggende og helsefremmende arbeid knyttet til gravide, barn og unge
- kjenner til helseutfordringer i verden og de viktigste årsaker til sykdom og tidlig død

Arbeids- og undervisningsformer

- Simulering og ferdighetstrening
- IKT-støttet undervisning
- Seminar og gruppearbeid
- Ressursforelesninger
- Selvstudium og kollokviegrupper
- Forelesning, simulering, og praksisstudier
- E – læring
- Refleksjonsgrupper

Obligatoriske aktiviteter

- Ferdighetsundervisning
- Simulering
- HHLR
- Arbeidskrav (ikke avklart)
- Det kan åpnes for alternativ obligatorisk aktivitet ut fra lokale ressurser innen veiledning eller ROT: Relasjon og Oppmerksomhetstrening
- Refleksjonsgrupper

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Individuell hjemmeksamen	3 dager	A-F
Eksamen i sykepleie (inngår som en del av sykepleiefaglig kompetanse)		

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke

Clinical nursing for acute, critical and chronic illness

Innhold

Studenten skal få erfaring i sykepleie til den akutt, kritisk og kronisk syke pasienten. Det må anvendes kunnskaper fra naturvitenskapelige emner i utøvelsen av sykepleie.

Det har kommet forslag om å ha en lang praksisperiode i spesialisthelsetjenesten på 16 uker. Studenten vil da både ha medisinsk og kirurgisk praksis i løpet av de 16 ukene. De vil også hospitere på poliklinikker og dagavdelinger. Bakgrunnen for forslaget er at skillet mellom medisinsk og kirurgisk avdeling etter hvert viskes noe ut. I tillegg foregår mer av behandling i dag i poliklinikker og på dagavdelinger.

Hovedtemaer:

- Sykepleie til akutt kritisk og kronisk syke
- Studenter administrerer medisiner/ legemidler, observerer virkning og bivirkninger
- Kommunikasjon til akutt kritisk syke pasienter i spesialisthelsetjenesten
- Flerkulturell kommunikasjon
- Kommunikasjon med pasienter i sorg og krise
- Samhandle og arbeide tverrfaglig/tverrprofesjonelt
- Pasientforløp og behandlingsforløp
- Bruk av funksjonskartleggingsverktøy

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om de vanligste sykdommer, utredning- og behandlingsmetoder i spesialisthelsetjenesten
- har kunnskap om hvordan ulike sykdomsprosesser påvirker pasientens behov for sykepleie

Emnekode:

Antall studiepoeng: 12 + 12

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 2. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Høst/Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 8 + 8 uker

Undervisningsomfang:

x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

x timer

Omfang studentstyrt arbeid:

x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

x timer

Progresjonskrav:

- har kunnskap om hvordan sykdom påvirker menneskets opplevelse av livskvalitet, håp og mestring
- har kunnskap om forskningsprosessen og hvordan ny forskning kan ha betydning for utøvelse av sykepleie
- har forståelse for betydningen av barn som pårørende og bidrar med tiltak som ivaretar og styrker deres situasjon

Ferdigheter:

Studenten

- anvender faglig kunnskap i utøvelse av sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke pasienter
- utøver personsentrert sykepleie til akutt, kritisk og kronisk syke pasienter, inkludert fysiske, psykososiale og åndelige/eksistensielle behov
- utfører en systematisk vurdering ved å observere, vurdere, iverksette tiltak og evaluere tiltak til aktuelle pasientgrupper
- planlegger og gjennomføre sykepleie til pre- og postoperative pasienter
- anvender faglig kunnskap om forebygging av sykdom og helsefremming i utøvelsen av praktisk sykepleie
- observerer og gjenkjenner endring i tilstand, vurderer og iverksetter tiltak knyttet til subakutte og akutte hendelser, inkludert hjerte- lungeredning (HHLR)
- anvender kunnskap om antibiotikaresistens
- anvender under veiledning relevant medisinsk teknisk utstyr i spesialisthelsetjenesten
- behersker bruk av applikasjoner og digitale løsninger i utøvelsen av sykepleie
- kommuniserer og samhandler med ulike faggrupper
- planlegger og gjennomfører sykepleie til mennesker med ulik samfunns- og kulturbakgrunn
- anvender kunnskap om barn og unges behov for behandling og/eller tjenester og kan sikre deres medvirkning og rettigheter.
- anvender lover, regelverk og veiledere i tjenesteutøvelsen
- anvender en etisk refleksjonsmodell, beskriver mulige handlingsalternativ og begrunner etiske valg i etiske utfordringer problemstillinger. (2. og 3. år)
- underviser pasienter, pårørende, studenter og relevant personell med bakgrunn i lærings-, mestrings- og endringsprosesser i samarbeid med veileder
- anvender relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse overfor brukere, pasienter og pårørende
- anvender kunnskap om brukermedvirkning i helsefremmende og rehabiliterende prosesser på individnivå
- understøtter pasienter og pårørendes ressurser, mestringsmuligheter og medvirkning
- bidrar til tverrfaglig og tverrprofesjonell samhandling ved overføring av pasienter mellom virksomheter og nivåer
- anvender praksisstedets kvalitetssikringsystem i utøvelsen av legemiddelhåndtering

Generell kompetanse:

Studenten

- planlegger og gjennomfører sykepleie til akutt, kronisk og kritisk syke pasienter ut fra et helhetlig perspektiv

- er analytisk, kritisk og konstruktiv til egen yrkesutøvelse og til praksisstedets utøvelse av sykepleie basert på anerkjent kunnskap og forskning
- reflekterer rundt utfordrende pasientsituasjoner
- er bevisst egne holdninger, viser respekt for pasienter, pårørende og medarbeidere herunder også deres kulturelle og religiøse uttrykk
- har kjennskap til sykehuset som organisasjon
- reflekterer, planlegger og gjennomfører tiltak for å forebygge uønskede hendelser på individnivå i spesialisthelsetjenesten
- formidler kunnskap om sykdommer og patologi som grunnlag for å veilede og følge opp pasienter med ulike diagnoser
- viser ansvarsfullhet og evne til refleksjon ved legemiddelhåndtering
- viser forståelse for sykepleiebehov til mennesker med urfolks- og minoritetsbakgrunn

Arbeids- og undervisningsformer

- Simulering og ferdighetstrening
- IKT-støttet undervisning
- Seminar og gruppearbeid
- Ressursforelesninger
- Selvstudium og kollokviegrupper

Obligatoriske aktiviteter

- Praksisstudier
- Ferdighetsundervisning
- Simulering
- HHLR
- Arbeidskrav

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Obligatorisk tilstedeværelse	90%	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Folkehelse i et globalt perspektiv

Public Health in a global perspective

Innhold

Vi lever i en verden der det er stadig økende samhandling på tvers av landegrenser. I dette emnet skal studenten få kunnskap om fenomener tilknyttet sykdomsutvikling og forebyggende helse / sykdomsforebygging både nasjonalt og internasjonalt.

Hovedtemaer:

- Folkehelse og folkehelsearbeid i et lokalt, nasjonalt og globalt perspektiv
- Global helse
- Infeksjonsforebygging og vaksinasjon
- Tverrfaglige team
- Helse og sykdom i et flerkulturelt perspektiv

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om sentrale utviklingstrekk i folkehelsearbeidet, strategier, politiske føringer og arbeidsmåter nasjonalt og globalt
- har innsikt i nasjonale og globale helseutfordringer
- har kunnskap om relevante mikroorganismer og resistensutvikling av antibiotika
- har grunnleggende kunnskap om samenes status som urfolk og om dere helse- og sosialrettigheter
- har innsikt i hvordan migrasjonsprosesser og minoritetsbakgrunn kan påvirke helse, sykdom og tilgang til helsetjenester
- har kunnskap om hvordan kultur, samfunn, levekår og velferd kan påvirke helse, sykdom og livskvalitet, lokalt, nasjonalt og globalt
- har kunnskap om sykepleiers rolle i det helsefremmende arbeidet
- har kunnskap om helsefremmende og forebyggende sykepleie til barn og unge

Ferdigheter:

Studenten

- arbeider erfarings-, fag- og forskningsbasert for å belyse en problemstilling knyttet til en helsefremmende utfordring og presentere arbeidet

Emnekode:

Antall studiepoeng: 13

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 2. studieår

Deltid: Velg et element.

Undervisningsspråk: Engelsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Høst/Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 5 uker

Undervisningsomfang:

x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

x timer

Omfang studentstyrt arbeid:

x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

x timer

Progresjonskrav:

- anvender en helsefremmende tilnærming i møte med mennesker som er i lærings-, mestrings- eller endringsprosesser

Generell kompetanse:

Studenten

- er bevisst egne holdninger i møte med ulike kulturelle, religiøse og etniske uttrykk
- drøfter hvilken betydning ulike kulturbakgrunn hos pasienter har for sykepleieutøvelsen
- har innsikt i hvordan pasienters språklige og kulturelle bakgrunn utfordrer helsetjenestenes kvalitet og pasientsikkerhet
- kjenner til WHO's bærekraftsmål og viktige strategier rettet mot sykdom og tidlig død
- kjenner til sykepleieutøvelse i et globalt perspektiv og har innsikt i etiske dilemma

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminardager
- Gruppearbeid
- Undervisning
- Selvstudium

Obligatoriske aktiviteter

- Hospiteringspraksis
- Deltagelse på seminardager

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisrelatert skriftlig oppgave i gruppe		Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Valgemne

Innhold

Følgende er diskutert som mulige valgemner:

Palliasjon

Livsstyrketrening

Akuttmedisinsk simulering HHLR

Sykepleie til barn

Spiritual care

Emnekode:

Antall studiepoeng: 5

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Valgemne

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 2. studieår

Deltid: Velg et element.

Undervisningsspråk: Velg et element.

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning:

Praksisstudier: Nei

Praksisomfang:

Undervisningsomfang:

x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

x timer

Omfang studentstyrt arbeid:

x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

x timer

Progresjonskrav:

Sykepleie for et samfunn i endring

Nursing in a changing society

Innhold

Emnet fokuserer på komplekse og sammensatte pasienttilstander og sykdomsbilder. I teori og praksis skal studenten få kunnskap og erfaring med faglig ledelse, sykepleierens koordinerende rolle i pasientforløpet, samt tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid. I samarbeid med praksis velger studenten et utviklingsprosjekt som skal planlegges, gjennomføres og dokumenteres. Studenten får erfaring med å stille spørsmål og aktivt søke svar og utvikle sin egen rolle som innovatør og «oppdager» av ny kunnskap.

Hovedtemaer:

- Komplekse og sammensatte pasienttilstander og sykdomsbilder
- Faglig ledelse av sykepleietjenesten (inkludert kvalitets- og endringsledelse)
- Pasientforløp
- Tverrprofesjonelt og tverrsektorielt samarbeid
- Fagutvikling og prosjektarbeid

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om sykepleie til personer med sammensatte tilstander og sykdomsbilder
- har kunnskap om ledelse, etikk, lovverk, politiske og sentrale føringer som regulerer helsetjenesten
- har kunnskap om sykepleierens koordinerende rolle i pasientforløp
- har kunnskap om andre profesjoners arbeids- og funksjonsområder
- har kunnskap om prosjektarbeid

Emnekode:

Antall studiepoeng: 18

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 3. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen/Oslo

Undervisningstermin: Høst

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: 6 uker

Undervisningsomfang:

x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

x timer

Omfang studentstyrt arbeid:

x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

x timer

Progresjonskrav:

Ferdigheter:

Studenten

- utøver helhetlig og personsentrert sykepleie til pasienter med komplekse og sammensatte pasienttilstander og sykdomsbilder
- utøver faglig ledelse på en selvstendig måte
- kommuniserer, samarbeider og utveksler informasjon mellom nivåene i helsetjenesten
- utarbeider og gjennomfører prosjekt i samarbeid med praksis

Generell kompetanse:

Studenten

- har innsikt i offentlig behandlingstilbud for personer med helsemessige problemer som omsorgssvikt, vold, overgrep, rus- og sosioøkonomiske problemer og henvise videre
- kjenner til lokalt, frivillig og diakonalt helsefremmende arbeid blant mennesker med utfordringer i livet
- reflekter over egne handlinger og holdninger i møte med ulike brukere av helsetjenesten

Arbeids- og undervisningsformer

- Seminar og gruppearbeid
- Ressursforelesninger
- Prosjektarbeid
- Selvstudium og kollokviégrupper

Obligatoriske aktiviteter

- Prosjektplan i samarbeid med praksis
- Utarbeide rapport og presentere
- Deltakelse på seminar og gruppearbeid

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Prosjektplan		Bestått/ikke bestått
Rapport		Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Sykepleie til pasienter i hjemmesykepleien

Homebased care nursing

Innhold

Emnet har fokus på kunnskapsområder som kreves for å gi sykepleie til pasienter med kort og langvarig helsesvikt, og med varierende kompleksitet. Målet er å bidra til at pasienten gjenvinner helse, mestrer å leve med helseutfordringer eller får en verdig avslutning av livet. Sykepleien knyttes til hjemmesykepleietjenesten. Videre har ledelse, samhandling og samarbeid i tjenestene fokus. I emnet skal studenten utvikle verdibevisthet og handlingsberedskap under praksisstudier. Helsefremmende tilnærming er vektlagt.

Hovedtemaer:

- Verdibevisthet og livssyn
- Pasient- og pårørendeperspektivet
- Sykepleiers lederansvar og oppgaver (herunder tverrprofesjonelt og tverrsektorielt samarbeid)
- Sykepleie til pasienter i hjemmet inklusivt etiske utfordringer knyttet til sykepleie i hjemmet
- Helsefremming og forebygging
- Rehabilitering
- Kultursensitivitet
- Velferdsteknologi og innovasjon

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har bred kunnskap om hvordan observere, vurdere og iverksette faglig forsvarlig sykepleietiltak i hjemmet
- har kunnskap om hvordan helsefremmede og rehabiliterende tiltak anvendes for å bedring av helsen til pasienter i hjemmesykepleien
- har bred kunnskap om sykepleiers rolle, funksjon og administrative oppgaver i sykepleietjenesten i hjemmet
- har kunnskap om kommunehelsetjenestens oppbygning og ansvarsområder
- har kunnskap om pasientsikkerhet og kvalitetsarbeid i tjenesteområdet

Ferdigheter:

Studenten

Emnekode:

Antall studiepoeng: 12

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 3. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Bergen

Undervisningstermin: Høst/vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Ja

Praksisomfang: x timer/uker

Undervisningsomfang:
x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
x timer

Omfang studentstyrt arbeid:
x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
x timer

Progresjonskrav: Nei

- utfører sykepleie på en faglig forsvarlig, anerkjennende og omsorgsfull måte basert på erfaring-, fag- og forskningskunnskap og et helhetlig menneskesyn
- utøver helhetlig og personsentrert sykepleie til pasienter med komplekse og sammensatte pasienttilstander og sykdomsbilder
- anvender kunnskap om kultur kompetanse – og forståelse og reflektere over egne verdier og holdninger i møte med andre kulturelle uttrykk, religiøs og etnisk bakgrunn
- anvender relasjons-, kommunikasjons- og veiledningskompetanse overfor brukere, pasienter og pårørende for å fremme mestring av relevante helseutfordringer
- samarbeider med relevante parter til det beste for pasienter og pårørende
- utfører legemiddelhåndtering etter retningslinjene for forsvarlig behandling
- reflekterer selvstendig og kritisk over utøvelser av sykepleien for å bidra til faglig forsvarlig sykepleie i hjemmet
- identifiserer og reflekterer over etiske problemstillinger knyttet til sykepleie i hjemmet
- nyttiggjør seg kunnskap om velferdsteknologi i arbeid med pasient/bruker
- bruker relevante kartleggings-, dokumentasjons- og kommunikasjonsverktøy i utøvelse av sykepleie i hjemmet

Generell kompetanse:

Studenten

- har innsikt i hvilken betydning sykdom kan ha for pasient og pårørende sin opplevelse av livskvalitet, håp, velvære og mestring
- har innsikt i hvordan samfunns-, sosiale- og kulturelle forhold påvirker pasientens helse og situasjon
- har innsikt i hvordan pasienter og pårørende opplever sin situasjon, integritet og autonomi
- kjenner til nytenkning og innovasjon og kan bidra til utvikling av gode helsetjenester og sykepleiepraksis
- identifiserer og kritisk vurderer utfordringer ved bruk av digitale og teknologiske løsninger i helsetjenesten
- har innsikt i hvordan eget og andres verdigrunnlag og livssyn kan ha betydning i utøvelser av sykepleie til pasienter i hjemmet

Arbeids- og undervisningsformer

- Introduksjonsuker og 8 ukers praksisstudier innen hjemmesykepleietjenesten

Obligatoriske aktiviteter

- Arbeidskrav knyttet til praksisstudiet (se forøvrig emneplan/hefte)

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksisstudier	8 uker	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Vitenskapsteori og forskningsmetode

Philosophy of science and research methods

Innhold

I emnet velger studenten en sykepleiefaglig problemstilling som skal utforskes, analyseres og drøftes i lys av relevant kunnskap under veiledning. Emnet omhandler vitenskapsteori og forskningsmetode. Emnet krever selvstendighet og fordypning, og har som formål å utvikle evne til å formidle sykepleiefaglig kunnskap.

Hovedtemaer:

- Vitenskapsteori
- Metode
- Forskningsetikk
- Selvvalgt sykepleiefaglig tema

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om vitenskapsteori og forskningsmetode
- har kunnskap om hvordan man kan oppdatere sin fagkunnskap

Ferdigheter:

Studenten

- anvender faglig kunnskap og relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid i teoretiske og praktiske problemstillinger, og treffer begrunnede valg i tråd med kunnskapsbasert praksis

Generell kompetanse:

Studenten

- planlegger og gjennomfører prosjekter

Emnekode:

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Ja

Emnestatus: Obligatorisk

Studienivå: Lavere grad

Plassering i studieløpet

Heltid: 3. studieår

Deltid: Ikke aktuelt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Nei

Praksisstudier: Nei

Veiledningsomfang: 20 timer pr. student (inkl. sensur og begrunnelse)

Undervisningsomfang:
20 timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:
12 timer

Omfang studentstyrt arbeid:
8 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:
40 timer

Progresjonskrav:

- formidler sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig
- formidler synspunkter og deler erfaringer med andre innenfor fagområdet og gjennom dette bidrar til utvikling av god praksis

Arbeids- og undervisningsformer

- Oversiktsforelesninger/ressursforelesninger
- Fleksible – IKT støttede læringsaktiviteter
- Oppgaveseminar; igangsetting av arbeid med oppgaven
- Arbeid med bacheloroppgave
- Obligatorisk veiledning: faglig og prosessorientert
- Aktiv bruk av bibliotek tjenester/lærings senter

Obligatoriske aktiviteter

- Oppgaveseminar

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Avsluttende eksamen i sykepleie - bacheloroppgaven	8 uker	A-F

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

Annet

Pensum

Sykepleie til pasienter med psykiske helseutfordringer

Mental health nursing

Innhold

Emnets fokus er sykepleiers rolle i psykisk helsefelt. Hensikten er at studenten skal oppnå kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse innen psykisk helse. Emnet består av et teoretisk studium, og en klinisk praksisperiode som strekker seg over 8 uker. Emnet bygger på temaer fra 1., 2. og 3. studieår

Hovedtemaer:

- Teoretiske perspektiver på psykiske lidelser
- Ulike behandlingsmodeller og tilnæringsmåter
- Ulike psykiske lidelser og rusavhengighet
- Selvmordsforebygging
- Legemidler
- Selvrefleksjon og egenforståelse
- Kommunikasjon og relasjonsbygging
- Refleksjon i holdninger og handlinger
- Tverrprofesjonelt samarbeid
- Mennesker med ulik kultur- og minoritetsbakgrunn
- Lovverk og etisk refleksjon

Læringsutbytte

Etter endt emne skal studenten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Studenten

- har kunnskap om legemidler til brukere som har en alvorlig psykisk lidelse og rusavhengighet
- har kunnskap om ulike teoretiske perspektiver
- har kunnskap om ulike psykiske lidelser og rusavhengighet
- har bred kunnskap om ulike terapeutiske tilnæringer og behandlingsformer knyttet til psykisk helse og rusavhengighet
- har kunnskap om lovverk
- har kunnskap om forebygging og håndtering av pasienter med utagerende adferd
- har innsikt i og reflekterer over diakonale utfordringer i møte med mennesker i sårbare situasjoner lokalt og globalt

Ferdigheter:

Studenten

Emnekode:**Antall studiepoeng:** 12**Tilbys som enkeltemne:** Nei**Emnestatus:** Obligatorisk**Studienivå:** Lavere grad**Plassering i studieløpet****Heltid:** 3. studieår**Deltid:** Ikke aktuelt**Undervisningsspråk:** Norsk**Undervisningssted:** Bergen/Oslo**Undervisningstermin:** Høst/vår**Obligatorisk undervisning:** Ja**Praksisstudier:** Ja**Praksisomfang:** 8 uker**Undervisningsomfang:**

x timer

Omfang annet lærerstyrt arbeid:

x timer

Omfang studentstyrt arbeid:

x timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

x timer

Progresjonskrav:

- utøver helhetlig og personsentrert sykepleie til pasienter med komplekse og sammensatte pasienttilstander og sykdomsbilder
- gjennomfører terapeutisk relasjonsarbeid i møte med bruker som har en alvorlig psykisk lidelse og rusavhengighet
- anvender relevant faglige verktøy og/eller teknikker i kommunikasjon- og relasjonsbygging
- samhandler om en meningsfull hverdag for pasient/ bruker
- reflekterer over egne holdninger og verdier i møte med pasient/bruker med psykiske lidelser og/eller rusavhengighet og dennes pårørende
- utvikler kompetanse ved å trene gjennom simulering/ ferdighetstrening på ulike situasjoner knyttet til alvorlige psykiske lidelser, og evt. bruk av tvang
- kommuniserer og samhandler med pårørende og ulike faggrupper og sikrer videre oppfølging som styrker brukers hverdagsmestring
- planlegger og gjennomfører sykepleie til mennesker med ulik samfunns- og kulturbakgrunn
- observerer og vurderer situasjoner som kan utvikle seg truende for pasienter og ansatte, og iverksetter tiltak for å forebygge slike hendelser

Generell kompetanse:

Studenten

- identifiserer etiske dilemma og iverksetter nødvendige tiltak i praksis
- reflekterer over egen og andres utøvelse av sykepleie og begrunne sine valg faglig
- er bevisst på pasientens eksistensielle behov og jobber ut fra et helhetlig perspektiv
- anvender kunnskap, iverksetter tiltak og dokumenterer sykepleie utfra pasientens behov
- har forståelse for betydningen av barn som pårørende og bidrar med tiltak som ivaretar og styrker deres situasjon
- har innsikt i barns utvikling og samarbeider med foreldre, spesialisthelsetjenesten og andre instanser ved observasjon av unormal atferd eller skader

Arbeids- og undervisningsformer

- Ressursforelesning
- IKT- ressursforelesning
- Refleksjon- og veiledningsgrupper
- Kommunikasjonstrening
- Film- / E-læring
- Simulering- og refleksjonsseminar

Obligatoriske aktiviteter

- Seminardag med gruppearbeid
- Simulering i psykisk helsearbeid
- Hjemmeoppgave med fordypning i et tema relatert til praksis
- Refleksjonsnotat knyttet til et etisk dilemma fra praksis
- Refleksjonsgruppe i praksis

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
Praksis	8 uker	Bestått/ikke bestått
Simulering psykisk helse	1 dag	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om vurdering/eksamen

- Hjemmeoppgave med fordypning i et tema relatert til praksis. Apa stil, oppbygd som bacheloroppgaven. Vurdert til bestått/ikke bestått. 2500 ord.
- Etisk refleksjonsnotat knyttet til et etisk dilemma fra praksis. Bruk referanser i teksten og lag pensumliste.

Annet

Pensum

UTKÅST 2